

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pojasnilo.

Gospod L. je v „Slov. Nar.“ z dne 6. sept. t. l., štev. 205. na adresu slavnega c. kr. mestnega in c. kr. deželnega šolskega sveta in deželnega odbora v Ljubljani priobčil članek „O meščanskih šolah, zlasti o dekliških.“ Ta članek o mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih podaja nekoliko dobrih migljajev, vrhu tega pa obseza tudi mnogo neresničnih trditvev, ki bi utegnile marsikaterega šolskega prijatelja v stolnem našem mestu po nepotrebnem razburiti. Zdi se mi zatorej primerno, da te neresnične trditve javno pojasnim in popravim, zlasti ker so mi dotične stvari natanko znane.

Začnimo najprej z uršulinsko šolo. Kar trdi g. L. o ustroju, o učnem jeziku in o slovenščini kot učnem predmetu na tej šoli, to se ne sklada popolnoma z dejanskimi razmerami. Uršulinska šola je dvojna: takozvana osemrazredna vnanja in osemrazredna notranja šola; z zadnjo je v zvezi tudi internat. Ker ima vnanja šola tri paralele, štejeta obe šoli pri Uršulinkah, vnanja in notranja, skupaj 19 razredov.

Osemrazredna vnanja šola je sicer privatna ljudska šola, toda ima pravico javnosti in nadomestuje javno mestno dekliško šolo. Mestna občina Ljubljanska podpira vnanjo šolo z znatnimi doneski, skrbeč za učila, šolsko opravo itd. Zategadelj je pa organizacija gledé učnega jezika na tej šoli ravno takšna, kakor na vseh drugih slovenskih mestnih šolah, recimo, kakor na mestni dekliški šoli pri sv. Jakopu, na I. in na II. mestni deški šoli. Kakor se je na teh mestnih šolah po šolsko-oblastvenih odredbah in ukazih s početkom šolskega leta 1885—1886. slovenščina sukcesivno uvedla kot učni jezik, tako se je zgodilo tudi na vnanji šoli pri Uršulinkah. Na vseh zgoraj navedenih treh javnih mestnih šolah je bila preteklo šolsko leto slovenščina učni jezik v 1., 2., 3. in 4. razredu ter bode v prihodnjem šolskem letu tudi 5. razredu, in ravno tako ustrojbo je imela v prvih štirih razredih tudi vnanja uršulinska šola, kjer se uvede s prihodnjim šolskim letom tudi v 5. razredu slovenščina kot učni jezik. Niti v

šolskih knjigah ni bilo nobenega razložka, pri uršulinkah so se rabile tiste učne knjige, kakor po javnih mestnih šolah s slovenskim učnim jezikom. V višjih razredih (v 5., 6., 7. in 8.) je bil poučni jezik res nemški, kakor je bil tudi v 5. in 6. razredu slovenske dekliške šole pri sv. Jakopu, in to zategadelj, ker se mora slovenščina kot učni jezik po dotični šolsko-oblastveni odredbi sukcesivno (vsako leto v jeden razred) uvajati, tako da šele leta 1892/3. dospe do 8. razreda.

Da bi bila slovenščina pri uršulinkah v višjih razredih (5. do 8.) „le neobligaten predmet, postavljen v jedno vrsto z laščino in francoščino“, kakor trdi g. L. — to ni res.

Tudi v teh razredih je slovenščina za vse deklice slovenskega rodu obligaten učni predmet, ki se uči natanko po uradnem učnem črteži, predpisanim za osemrazredne ljudske šole. Ako tedaj g. pisatelj pravi, da „bi se morale take šole ravnati po obstoječih učnih načrtih“, potem moram reči, da je njegova želja nepotrebna, kajti vnanja šola pri uršulinkah se po teh načrtih že ravna.

V privatni osemrazredni notranji šoli, katera od mestne občine ne prejema nobene podpore, je pouk v 1. in 2. razredu utrakvističen, v ostalih razredih nemški. Toda tudi na tej nemški privatni šoli je slovenščina učni predmet, katerega se uče vse Slovenke, uče uspešno, a ne „ut aliquid fecisse videatur“. Z odgovori iz slovenske slovnice, metrike, književne zgodovine sme najstrožji nadzornik zadovoljen biti. Deklice na tej privatni nemški šoli poznajo tudi proizvode najnovejše naše književnosti, na pr. pesmi Gregorčičeve in Gorazdove, kolikor je za šolo primernih. Sicer pa ima ta šola zelo tako ustrojbo, kakor na pr. drugi jednaki privatni zavodi.

Gospod L. pa tudi z razširjanjem dozdanje šesterorazredne slovenske mestne dekliške šole pri sv. Jakopu v sedemrazredno dekliško šolo ni zadovoljen, ker se boji, da bode v višjih razredih zaradi pomanjkanja primernih slovenskih učnih knjig učni jezik nemški; zatorej želi, da bi se deželni odbor temu razširjanju „z ozirom na boljšo stvar in iz postavnih razlogov protivil“, ter

menda ustanovil rajši dekliško meščansko šolo s slovenskim učnim jezikom.

Ko sem bral te vrste, moral sem pač vzdihniti: „Das Bessere ist des Guten Feind!“ Tudi meni je dekliška meščanska šola, a ne sedem- ali osemrazrednica ideal, toda jaz nikakor nisem tako naiven. da bi mislil, da bi se mestna občina, kateri veliki stroški za ljudsko šolstvo že zdaj presédajo, hotela že letos ali v bližnji prihodnosti, zlasti ko se je Gorupova višja, ali bolje rečeno, dekliška meščanska šola slovenskim učnim jezikom prikazala na obzorji, otvoriti z ogromnim bremenom posebne meščanske dekliške šole, kateri bi morala mestna občina postaviti posebno šolsko poslopje, oskrbeti ji učila in opravo ter prevzeti tudi plače učiteljskih močij. Tudi ni res, da bi jo mogel deželni odbor ali kdo drug „iz postavnih razlogov“ k temu prisiliti. Dotični passus, katerega ima g. L. v mislih, slóve namreč tako: „Die Schulbehörden werden dahin Einfluss zu nehmen haben, dass dort, wo erfahrungsmässig ein über das Lehrziel der fünf-, sechsclassigen allgemeinen Volksschulen hinausreichendes Bedürfnis nach Volksschulunterricht vorhanden ist, den bestehenden Gesetzen gemäss Bürgerschulen errichtet werden.“ Tu o nobeni sili ni govora, kakor tudi ni res, da bi se odslej ne smele snovati osemrazredne ljudske šole. Ministerski razpisi prejšnjih let naravnost priporočajo ustanovitev osemrazrednih šol, rekoč: „Nach dem Reichsvolksschulgesetze erscheint die achtclassige allgemeine Volksschule, indem sie jeder Altersstufe der Schuljugend eine besondere Schulklasse zuweist, als der vollkommenste Organismus zur Erreichung des der allgemeinen Volksschule vorgeschriebenen Lehrzieles.“

Ker tedaj ni misliti, da bi mestna občina že letos hotela ali mogla osnovati dekliško meščansko šolo, želeti je, da se vsaj dozdanja šesterazredna dekliška šola pri sv. Jakopu že letos razširi s sedmim in drugo leto z osmim razredom. Ta razširjatev je ravno z ozirom na število učenk in na slovenski učni jezik na tej šoli nujna potreba. Š prihodnjim šolskim letom je namreč uvesti slovenščino v 5. razred. Ta razred je pa se-

LISTEK.

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XVIII.

(Dalje.)

„In Svetluška, če ne pomorejo moji koraki, če bodo moje besede zaman?“

„Potem napravim se h knezu samemu tija daleko na Dunaj, padem predenj na kolena. Morda ga omehčam, morda ga preprosim! Častiti gospod! Ne vem, kaj bi storila, ako bi se otec vrnil k nam v našo hišo in ž njim zopet sveti mir... Vi ne veste, kako se je živelo pod našo streho. Otec so rekali, da si ljudje delajo nebo na zemlji sami in pekel tudi sami. Mi ustvarili smo si nebo, a zdaj se mi zdi, kedarkoli se ozrem na našo streho, da ondu sedi smrt, in da čaka nekoga... ki mi odpuščate, častiti gospod, da sem se zatekla k vam: saj nemamo nikogar, ki bi nam dobro svetoval, ki bi se potegnil za nas, le vas — vas! A že se temni, zarja blede, moram domov! Mamici se! niti ne zdi, kam sem odhitela!“

V kaplanji na Okrouhlini bilo je že popolnoma tema. Le obličje Matere Božje nad posteljo kaplana zasvetila se je še poslednjikrat v ugašajoči zarji.

Mladi duhovnik sedel je za mizo z obema rokama opirajoč si glavo, na kateri senci so sédle težke pretežke misli.

Svetluška bivala je ob istem času že pri materi, ki je sedela na postelji poluuzravnana z očesom uprta v hčer. Dvakrat prašala je že po njej. Časih zazdelo se jej je zopet, da leži v grapi z obrazom v snegu, da gredo ljudje mimo, da jo zagledajo, da ji pomagajo na nogi in da jo neso v hišo...

„Kod vedno letaš, dekle! — Da bi še ti... Potem bilo bi čudno pri nas.“

„Mamica, bila sem na fari!“

„Moj Bog! — Jaz pa sem mislila, da kje na dvorišču!“

„Pri gospodu kaplanu! — Pojde k gospódi, za otca bo prosil.“

Mati sklenila je na postelji roci.

„Da bi ga Bog utrdil! — Da bi Bog korake njegove blagoslovil!“

Nad hišo Květovo zasinila je visoko v polu-

prozornih meglah zvezda nadeje, in dvema srcema postalo je pod ondoto streho laglje. —

„K njim pojdem; poskusim. Zgódi se, kar se hoče. A na Dunaj ne smeš! — Od tam se ne bo vrnila več kot hči Květova, kot Svetluška, in svojemu otcu bi jedva pomogla. In ko bi mu prišla odpret ječine dveri, kako bi te potem pozdravil, kako bi te zahvalil! Za svobodo očtvo otrli bi s tvojih lic cvetni prah... On pa bi se raje dal verige pritegniti, videl bi se raje ne vem kje, nego da bi za Svetluščino krivdo dobil svobodo... Poznati sem ga dobro, sodnika Jiříčkega, biser našega naroda češkega. Tešite se, tešite vsaj za hip, dobri, plemeniti ljudje! Gorje duši, kedar zgubi upanje! In trikrat gorje narodu, kadar jame obupavati!“ govoril je čez nekaj časa s tihim glasom mladi duhovnik, kakor bi videl obraz izmučene žene, kako se ji je ta hip razjasnilo oko, in kakor bi slišal, kako lahko se je oddahnila Svetluška pri postelji materini.

Potem naslonil je zopet čelo na roko, pozabil popolnoma jutrajšnjo propoved, tndi ni opazil, da je v sobi gosta tema, in da mu ravno skozi okno gleda bliščeča zvezda — jedina na temnem nebu, kakor bi svetila novemu letu iz daljnih, vzhodnih krajev na pot v Podlesje.

stavljene iz deklic 6. šolskega leta, ki so imele doslej v 5. razredu nemški učni jezik in iz deklic 5. šolskega leta, ki so imele doslej (v 4. razredu) slovenski učni jezik. Ako se združita obe šolski leti (6. in 5. leto) v 5. razredu, poučevati bode polovico deklic nemški, polovico slovenski, in pri velikem številu učenk bode ves pouk navzlic velikemu naporu imel le malo uspeha. Da pa se v 5. razredu letos uvede slovenščina kot učni jezik, treba je, da se deklice 6. šolskega leta premaknejo v 6. razred, deklice 7. in 8. šolskega leta pa v 7. in drugo leto v 8. razred, v katere se slovenski učni jezik uvede sukcesivno.

Zaradi knjig naj g. L. ne bode strah. Zdaj res še vseh nimamo. Toda ko je novi državni šolski zakon stopil v veljavnost, tudi naprednejši narodje, Nemci, Čehi i. dr. za vse kategorije ljudskih šol niso imeli potrebnih knjig, ampak preskrbeli so si jih polagoma. To pa jih ni oviralo, da bi ne bili snovali novih šol. Doslej so Slovenci še vsem šolam preskrbeli potrebne knjige. S knjigami si ne bomo pridobili šol, pač pa s šolami knjige. In ako v začetku tudi ni vse tako, kakor bi moralo biti, s časom pride napredek.

Tudi se mi zdi, da bi bilo lažje, ako se tudi po ustanovitvi Gorupove šole pokaže potreba, že obstoječo osemrazredno ljudsko šolo pri sv. Jakubu izpremeniti v meščansko šolo, nego le-to znova in sečla ustanoviti.

Zatorej želim, da bi slavni deželni odbor ne poslušal svetov g. L. in se razširjenju deklishe šole pri sv. Jakubu ne protivil niti „iz postavnih razlogov“, niti „z ozirom na boljšo stvar“. Kajti ako se bode temu razširjanju protivil „iz postavnih razlogov“, ne verujem, da bi s tem mestno občino pri obstoječih razmerah mogel prisiliti osnovati deklishe meščansko šolo; ako se bode pa protivil ozirom na boljšo stvar s svojim uporom doseže le to, da učni jezik v petem razredu deklishe šole pri sv. Jakubu prihodnje šolsko leto ne bode slovenščina, ampak nemško-slovenska mešanica. Je pa li to „boljša stvar“, sodbo o tem prepustim vsem razumnikom. Fr. L.

O naših gimnazijah.

S Ptuja 8. septembra. [Izv. dop.]

Zopet priporoča v 35. številki „Slovenskega Gospodarja“ od 29. avgusta nek dopisnik, naj bi stariši svoje sinove pošiljali v latinsko šolo v Maribor, a ne na Ptuj. Dopisnik ima menda prav dober namen, ali njegov svet je podoben molitvi onih pinčgaverskih romarjev, ki so prosili sv. Florjana, da bi njihove hiše varoval pred ognjem, zato pa makar popalil soseske hrame. Število slovenskih učencev na južnoštajerskih srednjih šolah se je zadnja leta, v katerih se število po drugod čudno množi, tako znižalo, da je skrb previdnih mož opravičena, odkod se bodo jemali zmogni ljudje, ako bi res pri nas obveljala pravica domačega jezika v uradnih in javnem življenju. To število učencev, in še večje ko danes, imeli sta gimnaziji v Celji in Mariboru tudi takrat, ko jih na drugih, na primer

XIX.

Prve dni mese ca januarja šla sta skozi okrajno mesto dva polka pešcev. Godba igrala je veselo koračnico, bobni so ropotali, da je šumelo v ušesih, in meščani imeli so nekoliko dnij izvrstno predpustno zabavo. Toliko vojakov najedenkrat ni šlo tod skozi od bitve pri Lovosicah. V mestu ostala sta dva oddelka. Ostale so namestili po vsej okolici. In če so takrat prišli kam vojaki, bilo je vse na nogah. Trpelo je potem dober teden, da je bilo zopet vse v starem redu.

Za ropotanjem vojaških bobnov letela je po okraji vest: Podlesci so se uprli. Odpovedali so gospodi tlako. Izgnali so biriče iz vasij. Oborožili so se s kosami, vilami, rogljami, cepci in se utrdili v vaseh. Gospodski dvorci so bili na mnogih krajih prazni, oskrbnik je pobegnil, pristav je pobegnil, in ostalo ni ondu niti psa.

Vojaki pa so se pripravljali, kako bodo gladili rojake proti dlaki, kako jim bodo jazbečjo kožo prašili, kako jih bodo umirili, da se ne bodo ganili sto let.

Niti pričakati niso mogli, da zagledajo proketo Podlesje. Ko pa se jim je na daljnem, zapadnem ohzorji pojavila temna proga gozdov, zavriskali so in bobnarji začeli so vsi najedenkrat, da bi jim bila pot krajša.

(Dalje prih.)

Graški ali Ljubljanski gimnaziji ni polovica toliko bilo kakor v novejih časih. Ko se je Ptujška nižja gimnazija snovala, bil je glavni razlog ta, da zadostuje potrebam vzhodnojužnih prilično imovitih krajev štajerske dežele. Ta potreba je še danes ravno tako skeleča, ko je bila tedaj; torej so nasveti, ki se dajejo ljudstvu iz preranega naudušenja za one problematične paralelke na Mariborski gimnaziji, ki bodo stale pod ravnateljstvom Steinwenderjevim in Graškim nadzorstvom, — na katerih se bo znanje nemščine gotovo tako strogo zahtevalo, ko v Celji ali Ptuj le škodljivi. Kdor na to dela, da bi se odpravili še ti skromni zavodi omike, ki se nahajajo na slovenskih tleh, če so tudi zdaj v nemški oblasti in Slovencem težavo delajo, dela narodu na škodo. Kdor hoče narodu koristiti, naj svetuje in živo priporoča starišem, učiteljem in duhovnikom, naj skrbijo, kolikor je mogoče za to, da se pošiljajo nadarjeni in dobro odrejeni fanti, kjer koli je mogoče v latinske šole, ne samo Mariborske paralelke, temveč tudi v Celje in Ptuj. Naj nikdo ne misli, da bodo z Mariborskimi paralelkami težave za našo mladino odpravljene; trud in težava bomo še prestajali, kakor do zdaj, tudi za naprej. Stariši naj pošiljajo svoje sinove tja v šolo, kjer jim je prilično. Za posebno nadarjene in pridne učence bode se tudi še za naprej vzdrževala na Ptuj „dijaška kuhinja“. Želeti je pač, da bi za naprej podpirali te blagodejne zavode tudi oni gospodje slovenskega pokolenja, ki so še do zdaj od strani stali in gledali, koliko bodo drugi storili. Kar imamo in bomo kedaj imeli, imeli bomo iz sebe; vlada ni za nas štajerske Slovence ničesar storila in tudi ne bo. Kar smo dosegli od vlade, dosegli smo s tožbami še le pri najvišjih instancah.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. septembra.

Moravsko slovansko kmetско društvo deluje na to, da bi v kmetiskih občinah v zakonodavne zastope volili samo kmete. Sedaj je že v moravskem deželnem zboru 11 slovanskih kmetov, potem bi jih pa bilo 23. Češki listi tudi priznavajo, da so težnje omenjenega društva deloma opravičene ker se opirajo naši zakonodavni zbori na zastopstvo interesov. Vse bi oilo, samo tega ne vedo, kam bodo z mnogimi sedanjimi poslanci, ki so skušeni parlamentarci, ko so mesta največ v nemških rokah. Ko bi v meštih in trgovskih zbornicah dobili sedežev za sedanje poslance, bi Staročehi ne imeli nič proti temu, da kmetске občine volijo samo kmete za poslance.

Vojaška uprava je ukrenila, da bodo nemški častniški aspirantje mogli delati častniški izpit (za rezervnega, deželnobrambovskega častnika in častnika črne vojske) v materinščini. Izpraševalne komisije se bodo tako sestavile, da bodo izpraševalci večji izprašančevega jezika.

Vnanje države.

Mej **srbskimi** in bolgarskimi listi nadaljuje se huda borba. V Sofiji izhajajoča „Struma“ reklamuje cele srbske pokrajine za Bolgare. Ta list trdi, da v Pirotskem, Ljeskovskem, Niškem in Vranskem okraji bivajo samo Bolgari. Zaradi tega seveda je dolžnost Bolgarije gledati, da si prisvoji te pokrajine. V Belemgradu izhajajoča „Velika Srbija“ pa zatrjuje, da od Vidina do Kjustendila bivajo sami Srbi in zahteva, da se ti kraji odstopijo Srbom. „Velika Srbija“ že prorokuje, da se bode Bolgarija kmalu izbrisala iz zemljevidov, jednako osodo pa „Makedonija“ napoveduje Srbiji. V Belemgradu se zatrjuje, da je Makedonija srbska do Soluna, v Sofiji pa v Makedoniji nečajo videti nobenega Bolgara. Glede te provincije zastopa še najpametnejši misel „Makedonija“, ki se je postavila na čisto makedonsko stališče ter zahteva svobodni razvoj za vsak narod in priporoča, da se vsi elementi Makedonije združijo v boji za svobodo. Dežela bi potem morala postati samostojna in bi se ne smela pridružiti ni Srbiji ni Bolgariji. Iz srbskih in bolgarskih listov se sedaj vidi, da vlada jako veliko nasprotje mej Srbi in Bolgari. Prišlo bi morda celo do vojne, da Bolgarija nema čez glavo drugih skrbij in bi Srbiji ne manjkalo denarja.

Vlada **bolgarska** je pretrgala zvezo z „Agence Havas“ in osnovala pod imenom „Agence Balcannique“ brzojavno agencijo v Sofiji, katera bode dobivala brzojavke od c. kr. Correspondenzbureau na Dunaji. Vodja nove agencije je imenovan Werndel.

V **Franciji** so tudi začele dame oglašati kandidature za zbornice kot zastopnice emancipacije. Do 7. t. m. sta dve napovedali svoje kandidature. Dosedaj je posebno mnogo monarhistov napovedalo kandidature. Republičanski kandidatje se počasneje oglašajo. Boulangistov se je tudi še le malo oglašilo.

Italijanski generalni štab je sklenil, da se s premeščenjem polkov voji ne smejo razdroblje-

vati, da bodo mogli hitro na bojišče, ko bi trebalo. Pomorsko ministerstvo je naročilo 60.000 ton premoga v Angliji. Kakor se vidi, boje se v Rimu vojne. Položaj se jim zdi negotov, zlasti, ker je na Francoskem možen prevrat, če zmagajo pri volitvah nasprotniki republike.

Vojska **nemška** se bode v kratkem popolnoma preustrojila. Izdeluje se nov vojni zakon, ki pa ne bode kak posnetek podobnih zakonov drugih dežel, temveč se bode pred vsem le oziral na razmere in potrebe nemške države. S preustrojitvijo se bode nemška vojska tudi precej pomnožila. To je bilo tudi pričakovati, ko nemški vladni listi nekaj časa neprestano naglašajo, koliko je Francija bolj za vojno pripravljena nego Nemčija.

Dopisi.

Iz Trsta 9. septembra. [Izv. dop.] Redko kedaj pride v Vaš list, gospod urednik, kako poročilo iz Trsta. Človek bi res mislil, da tukaj ni Slovencev, ali da so večinoma že potujčeni. Ali temu ni tako. Uprav zadnji čas se opazuje pri nas veselo gibanje v našem mestu in pa njega okolici. Ni sicer več onih časov občnega naudušenja za narodno stvar, kakor je bilo nekdanj, ko so se ustanovljale čitalnice in druga društva, vendar pa je opazovati veselih pojavov na drugem narodnem polji.

Mesto nekdanjih čitalnic zastopajo sedaj pevska društva. Petje, kakor znano ima res čudežno moč za probudo naroda. Lepo petje se vsakomur dopade, kajti več ali manj vsakdo ljubi to nebeško iznajdbo. In prav petje lahko največ pripomore, da se narodna zavest vzbudi in ojači tudi tam, kjer je največ nevarnosti.

V Trstu imamo sedaj izborni pevski zbor delavskega podpornega društva, koji res mnogo učini, da narodno zavest budi in jo širi mej omahljivci in neznačajneži. Tudi v okolici so se jela pridno snovati pevska društva. Naj omenim samo pevskih društev „Adrija“ v Barkovljah, „Hajdrih“ na Proseku in „Velesile“ v Skednji. Krasno petje zadnjega je vse občudovalo pri zadnjem izletu v Divačo.

Tudi pri sv. Ivanu se je neki zopet prebudilo pevsko društvo „Zora“ in v Rojanu, kakor slišimo, snuje se novo pevsko društvo. Treba nam le več dobrih, navdušenih pevovodij in učiteljev petja, katerih po okolici pomanjkuje iz razloga ker se ondu nastavljeni ljudski učitelji s poučevanjem petja malo pečajo. Sicer je pa marsikje upati večje odločnosti in neustrašenosti.

Z veseljem moram spominjati tudi resnice, d je tudi naša vrla „Edinost“ zadnji čas nekoliko spremenila tir svoje politike ter se pokazala res vrlo zastopnico naših interesov ob Adriji. Prav teško pričakujemo vsak njen broj, kajti udomačila in priljubila se je vsem. Ali minoli teden čakali smo zaman, kajti državno pravdnštvo jej ni pustilo na svetlo, temveč jo dvakrat zaporedoma prav za nič konfiskovalo.

Kakor sprevidimo iz zadnjih njenih števil, zastopa „Edinost“ jedini pravi narodni program ne upogibajoč se niti vladi niti takozvanim konservativcem, temveč boreč se za sveta narodna načela — v okviru in zmislu avstrijskega ustavnega zakona. Mi se kar čudimo, da se more obstoječa vlada nad tem spodtikati v tem, ko je lahonskim listom „Matinu“ in Cittadinu“ dopuščeno, da s smelo strastjo in podlostjo bruhajo blato na nas Slované in kale tukaj avstrijski čut.

Z odstranjenjem Depretisa upali smo, da se razmere kolikor toliko spremenijo ter postane položaj nam Slovanom ob Adriji nekoliko ugodnejši. A iz zadnjih činov uvidevamo, da je vsaj dosedaj še vse pri starem.

Kedaj nam pač prisijejo boljši dnovi svobode in sreče? — Prihodnjič kaj družega.*) Y.

Iz Podjunske doline 8. sept. [Izv. dop.] V nedeljo dne 1. septembra priredila je podružnica za Št. Kocijan in okolico svoje drugo letošnje zborovanje. Shod se je vršil v gostilni g. Eberweina po domače „pri Cuku“ blizu Št. Kocijana. Gostilna je bila okrašena s slovensko trobojnico. Prišlo je toliko ljudstva, da smo zborovali pod milim nebom; zlasti se je danes udeležilo mnogo slovenskih žen in deklic. — S prva pozdravi naš vrli predsednik, g. Zilán, posestnik v Št. Kocijanu, vse došlece s pristrčnim nagovorom. Zajedno naglašja, da se je današnji zbor sklical v prvi vrsti radi tega, da podružnica odpošlje prošnjo za narodno-katoliško šolo

*) Nam bode drago.

ter poudarja imenitnost te prošnje. Le-tá predlog se vsprejme jednoglasno. — Zdaj nastopi na oder g. mag. farm. R. Hočevnar ter poroča o glavni skupščini na Bledu, koje se je kot zastopnik naše podružnice udeležil. Njega jedrati in zelo poučljivi govor bil je vsprejet z burnim odobravanjem.

Za njim oglašili so se razni govorniki. — V prvi vrsti nam je omeniti izvrstna razprava bogoslovca, g. Ražuna, ki nam je v domačih prilikah razložil in razjasnil, kakó je nam koroškimi Slovencem gojiti narodnost ter boriti se za pravice, ki so nam zagotovljene po božjih in človeških postavah.

Tinjski kaplan, g. Lenc, povedal nam je marsikatero o narodni zavednosti v Čebih, koja naj bi nam služila v vzgled in uzor. Pravil nam je, da se je češki narod pred petdesetimi leti nabíjal v blizu jednakem položaji, kakor koroški Slovenci v zdanjem časi ter omenil shoda tiste peščiце narodnih buditeljev v majhni sobici neke Praške gostilne, pri kojem je Jungmann izustil znane besede: „Ako se zdaj podere strop, je vsa Češka propala“. — S krepkimi potezami naslikal nam je napore čeških rodoljubov in prvoboriteljev, ki so dosegli to, da si danes sleharni kmetič šteje v velik ponos, da se Čeh imenuje ter konča s pregovorom! Kdor svoj jezik zaničuje, v svojo lastno skledo pluje. — Gospod drd. med. Rakež naslikal nam je zasluge slovenskih žen in mater za naš narod, ki v nežnih otrocih že vzbujajo ljubezen do milega domačega jezika ter v mlada srca ucepijo ono krepko in značajnost, ki nas vzpodbujata, da vztrajamo v borbi za svoj obstoj s tujim sovražnim življenjem.

V zabavnem delu predstavljali so kmetijski fantje in deklice Vilharjevo glumo „Župan“. Igra se je vršila prav gladko ter se vsprejela z največjo pohvalo. Končno je nastopil vrli naš mešani zbor, ki nas je z izbornim petjem svojim razveseljeval do pozne ure.

Iz Mokronoga 9. septembra. [Izv. dop.] V nedeljo 8. t. m. vršila se je pri nas veselica v korist podružnice sv. Cirila in Metoda. Občinstva zbralo se je lepo število; dočim iz naših sosednih krajev razven štirih gospodov nikogar ni bilo. Gosp. načelnik opisal je z jako lepimi besedami zgodovino naše podružnice ter njen smoter. Vspodbujeval je nas, kako [baj se v obilnejšem številu prispevamo k temu koristnemu društvu, ker ono je za nas največjega pomena kot branik naše narodnosti na jezikovnih mejah.

Prolog deklamovala (govorila) je gospod. Pavla Ziererjeva v splošno pohvalo, kakor tudi gospod. Leopoldina Grčarjeva prekrasno pesen „Velikonočna“.

Napitnice vršile so se na presv. cesarja itd. Tudi petje je bilo, dasi je bilo malo močij, prav dobro. Splošno rečeno, zabava je bila pri vsej veselici izvrstna. — Nekaj pa bi imel še opomniti glede naše podružnice. Da bi se število udov povikšalo, hoteli so pridobiti si tudi Trebanjce, ki naj bi se kot bližnji sosedje pridružili Mokronožanom v skupno delovanje. Toda, kolikor nam znano, na dvojno pismo niti odgovora ni bilo, kar pač lepo za toli „narodne“ Trebanjce. Ako se v sredini slovenskih pokrajin ne bomo brigali za brate na jezikovnih mejah, postanemo tudi mi „podlaga tujčevi peti“. Složimo se torej in delujmo v korist veri in narodnosti naši. V to pomozi Bog, i sreča junčka!

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je načelnici deške šole šolskih sester v Celji za razširjenje šolskega poslopja 200 gld.

— (Lepo darilo.) Kakor se brzojavlja „Tagesposti“, podaril je grof Harrach društvu „Komensky“ za otvoritev petega razreda na češki šoli v Favoritskem okraju na Dunaji 2000 gld. Društvo bode vnovič zahtevalo pravico javnosti, kar je Gauč nekda že obljubil.

— (Gosp. Paul Melon) odličen Francoz, prijatelj znanemu profesorju L. Legèru, biva te dni v Ljubljani ter odpotuje od tukaj v Zader, da se seznani z jugoslovanskim življenjem.

— (Konfiskacija.) Državno pravdnštvo zaplenilo je zaporedoma dve številki „Edinosti“. Predzadnjo, kakor smo že javili, zaradi „Notranjih dežel“ v političnem razgledu, zadnjo pa zaradi članka „Ilirski program.“

— (Ljutomerški c. kr. okrajni glavar baron Mac Nevin) mora biti čuden gospod.

Letos se je že kaj več bralo o njem. Ko smo pa brali pred par dnevi, da se je štev. 71. „Stidsteir. Post“ 4. septembra t. l. konfiskovala zavolja nekoga dopisa glede imenovanega c. kr. glavarja, nesmo hoteli skoro tega verjeti. Nehote se nam uriva bojazen, da sme Ljutomerški c. kr. glavar vse početi; če se pa potem izreče graja o njem in prosi potom interpelacije pomoči, se dotični list konfiskuje. Zares čudne razmere!

— (Iz Karlovih Varov) brzojavlja se v „N. Fr. Presse“ dne 9. t. m.: „Kralj Milan kupil danes od dveh dam tukajšnje „Ortsgruppe“ pri jutranjem sprehodu čez stari travnik, kjer je bil šulferajnski zajutrek, dve roži in znamenje nemškega „Schulvereina“, katero si je na prsi pripel. Kralj dal je vsaki dami po 50 gld.“ Komentar o tem je nepotreben.

— (Sedma javna tombola) nekaterim tukajšnjim dobrodelnim društvom na korist bode drugo nedeljo dne 22. t. m. popoldne na Kongresnem trgu.

— (Iz Ljubljane) došla nam je pritožba, da je bilo preteklo nedeljo za izletnike na Bled slabo skrbjeno. Voz je bilo za množico občinstva veliko premalo in mnogi, ki so plačali drugi razred, morali so se voziti v vozovih za ranjene vojake.

— (Kotvorjenju „Hrvatskega učiteljskega doma v Zagrebu“) nam je še dodati, da se je istega udeležilo mnogo slovenskih učiteljev iz Ljubljane in iz raznih krajev slovenske domovine. Pri banketu so bile z velikim naudušenjem vsprejete napitnice češkega učitelja g. Materne in češke pisateljice-učiteljice gđe. Sokol, isto tako napitnica g. Josipa Bezlaja, meščanskega učitelja v Krškem, poudarjajočega kulturno važnost „učiteljskega doma“ tudi za Slovence. — Telegramov je došlo mnogo tudi s Slovenskega; posebno odbravani so bili ovi gosp. A. Žumra, predsednika „Slovenskega učiteljskega društva“, potem gg. A. Praprotnika in Iv. Tomšiča iz Ljubljane. Natančneje poročilo sledi.

— („Čveterorazredna ljudska šola“ v Krškem) imela je v preteklem šolskem letu, kakor kaže njeno poročilo 87 dečkov, 98 deklic, vkupe 185 otrok, v ponavljalno šolo jih je pohajalo 25. Poučevali so na tej šoli gg.: Fran Gabršek, okrajni šolski nadzornik, nadučitelj in voditelj, Ivan Knaus, katehet, Jernej Ravnikar, učitelj, Marija Michél in Ana Schmidinger, učiteljici. — Kmetijsko nadaljevalno šolo obiskavalo je 32 rokodelskih učencev. Poseben oddelek v šolskem izvestji odmenjen je „Šolarski kuhinji“, za katero je bilo mnogo zanimanja in mnogo dobrotnih doneskov mej meščanstvom.

— (V Trstu) zaprli so poštnega slugo, ki je zadnji čas mnogo denarja izdaval in vsled tega nastal je sum, da je deležen one tatvine, ko je bilo pred par meseci na pošti v Trstu 55.000 gld. ukradenih. Vse okoliščine kazale so na to, da je tatvino izvršil človek, ki poštno manipulacijo dobro pozna. Preiskava bode dognala, so li dobili pravega.

— (Premovanje konj) bilo je v Ribnici dne 7. t. m. Daria so dobili: 1. za kobile z žrebeti: Ignacij Merher iz Dolenje vasi 40 gld., Bernard Kovačič iz Sodrašice 25 gld., Matej Nosan iz Vinice 20 gld., Štefan Hönigman iz Srednjevasi 20 gld., Ivan Rus iz Ribnice 15 gld., Ivan Salzer iz Slovenske vasi, Matija Perz iz Srednje vasi in Ivan Fajdiga iz Sodrašice vsak jedno svetinjo. 2. Za mlade kobile: Franc Oražen iz Prigorice 30 gld., Matija Krainer iz Sela 20 gld., Adolf Kren iz Gorenje Ložine 15 gld., Alojzij Bartelme iz Klinje vasi in Anton Cesar iz Rakitnice vsak jedno svetinjo. 3. Za jedno in dveletne žrebice: Štefan Hönigman iz Srednjevasi 10 gld., Ivan Sobec iz Horvače 10 gld., Štefan Peterlin iz Velikih Poljan 10 gld., Jakob Lorenčič iz Sodrašice, Matija Perz iz Kovlerjev in Josip Merher iz Dolenjevasi vsak jedno svetinjo.

— (Okrajna bolnišna blagajna za Komen) imela bode svoj sedež v Nabrežini.

— (Trtna uš) prikazala se je v Šmarjah in Gabrovici okraja Ajdovskega.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 9. septembra. Pri današnji deželnozborski volitvi bilo je oddanih 3503 glasov. Izvoljen je prof. Suess z 2286 glasovi. Schneider je dobil 845, Papst 349, Grégr 2 glasa. Volilo se je na treh krajih, povsod pa se je nabrala velika množica. Policija je postavila vse stranske ulice in ni dopuščala, da

bi množica stala, bilo je vsled tega neprestano sprehajanje. Ko je bil izid volitve proglašen, kričali so semitje „Hoch Suess!“, protisemit pa so odgovarjali s klici na Schneiderja. Schneiderja in dr. Pattaia. Do 9. ure zvečer je policija 42 oseb prijela.

Dunaj 9. septembra. „Politische Correspondenz“ javlja iz Belegagrada: Po zasobnih poročilih odpelje se kraljica Natalija 15. t. m. iz Jalte. Potovala bode čez Turn-Severin v Beligrad, kjer bode stanovala pri vdovi Vučetić. Oficijalnega vsprejema ne bode.

Litomišelj 9. septembra. Priprave za vsprejem cesarjev so gotove. Mesto praznično okrašeno, posebna mestna poslopja so bogato nakinčana. Iz okolice prihaja mnogo ljudstva. Na kolodvoru postavili so eleganten šotor v cesarskih barvah. Na trgu in ulicah so na drogih zastave in grbi. Baron Kraus dospel semkaj ob 11. uri.

Pariz 9. septembra. Carevič pojde iz Hanovra v Kodanj nazaj, potem šele v Pariz, da ne bode neposredno iz nemškega glavnega stana potoval v Pariz.

Antwerpen 9. septembra. Požar je udušen. Tujcev došlo je včeraj ogromno število, vsega vkupe štirideset posebnih vlakov.

Litomišelj 10. septembra. Cesar iz Galicije ob 6½. uri zjutraj pri nedeževnem vremenu semkaj dospel. Vsprejem in uhod velikansk pojav lojalnosti in patrijotizma prebivalstva v mestu, okolici, vzhodni Češki in zahodnih mejnih okrajih Moravske. K vsprejemu cesarjevem prišli na kolodvor: baron Kraus, knez Lobkovic, vojaški in civilni funkcionarji, duhovščina i. t. d. Cesar najmilostneje odgovoril na pozdrav namestnikov in deželnega vrhovnega maršala, vsprejel vojaško poročilo in predstavljajca, potem pa je bil uhod skozi poldrugi kilometer dolg špalir korporacij, društev, itd. mej pokanjem topičev, zvonjenjem in naudušenimi slavaklici. Pri slavlolu izrekel župan čustva lojalnosti, zvestobe in udanosti prebivalstva, na kar je cesar najmilostneje odgovoril. Blizu slavoloka bil je pozdrav duhovščine raznih veroizpovedanj. V dvorci čakali so grof Wolkenstein, brambovska častna kompanija, strelci iz Chrudima in Litomišlja in belooblečene meščanske hčere. Cesar ogledal si je mej sviranjem cesarske himne častno kompanijo in strelce, nagovoril milostno nekatere prisotne posamičnike in vsprejel poklonjeni krasni šopek. Po kratkem bivanju v sobah bilo je na vnanjem trgu pred dvorcem defilovanje strelcev, sokolskih društev, veterancev, banderij na konjih itd. Cesar ponavljaje izrazil priznanje. Ob 8. uri umaknil se v svoje sobe.

Dunaj 10. septembra. Cesar imenoval deželnega poslanca dr. Poklukarja deželnim glavarjem na Kranjskem, deželnega poslanca barona Apfaltrerna njegovim namestnikom v vodstvu deželnega zbora.

Razne vesti.

* (Strašna nevihta.) V Tridentu imeli so 1. t. m. zvečer grozno hudo uro, katera se je pričela z silnim orkanom. Usipala se je debela toča, bliskalo in gromelo, da je bilo groza in konečno deževalo, kakor bi se bil oblak utrgal. V malo minutah bilo je malone celo mesto pod vodo. Predstava v gledišči morala je prenehati, ker se je parter spremenil v jezero. Voda pridrla je tudi v sv. Marka cerkev do stopnic velikega oltarja. K sreči ni trajala nevihta dolgo časa, kajti ob desetih bilo je nebo zopet jasno kot ribje oko. Toča napravila je pa le na poljščini mnogo škode.

* (Izdajatelj potnih listov obsojen) Pred porotnim sodiščem v Budimpešti bil je 6. t. m. Nogradí, bivši pisar pri ministerstvu notranjih zadev, obsojen na tri leta v ječo, ker je pet let ponarejal in izročeval izselnikom potne liste, na katerih je ponarejal podpis načelnikov ali jih pa mej pristne liste pomešaval. Vsakdo, kateremu vlada ni hotela dati potnega lista, obrnil se je do Nogradija, in ta mu ga je gotovo preskrbel. Ni čuda, da so ostala vsa sredstva proti izseljevanju brezuspešna.

* (Usmrtenje v Bosni.) V Sarajevu obesil je 3. t. m. zjutraj Dunajski rabelj Seyfried zaradi roparskega umora v smrt obsojenega Rista Komejnovića. Pred svojo smrtjo izpovedal je obsojenec v srbsčini: „Gospoda, moja jaz nesem sam storil zločina, moja žena je tudi kriva. Hvala Bogu in cesarju!“ Roparski čin izvršil je zlodejec s svojim prijateljem že 1883. leta in lansko leto pak so

mu še le dokazali krivdo, na kar so oba obsodili v smrt na vešalih. Njegovemu sokrivcu, kateri je bil potem pomiloščen, prisodili so 18 let teške ječe.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (55-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 7. septembra.

V Trstu: 68, 85, 34, 74, 57.
V Linci: 73, 54, 40, 11, 37.

Tujci:

9. septembra.

Pri **Malič**: Fuchs iz Celovca. — Wurmbrand iz Celovca. — Tanzer, Matzler, Prumler z Dunaja. — Reya iz Gorice. — Rosenbaum iz Frnkobroda. — Jilek iz Pulja. — Steiner iz Zelišča. — Razingar iz Kočevja. — Hahn iz Prage.

Pri **Slonu**: Salmič iz Postojne. Šlesinger iz Gorice. — Potočnik, Seitingar, Liebermann, Lipitsch, Corda z Dunaja. — Mayer, Neubauer iz Gradca. — Wakony iz Rateč. — Eisler iz Velike Kaniže. — Kundič iz Volovskega. — Rociča z Reke. — Tomšič iz Mokronoga. — Cleriker iz Svehate.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schiffrer iz Kamenice. Pock iz Miede Boleslave. — Lederer iz Gablonca. — Križaj iz Prema. — Schlaker iz Bohinja. — Tanzig z Dunaja. — Hausner iz Neuhausna.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. sept.	7. zjutraj	739.0 mm.	13.4° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.1 mm.	20.0° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	738.2 mm.	15.0° C	sl. svz.	jas.	
9. sept.	7. zjutraj	738.4 mm.	13.4° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.0 mm.	18.0° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	739.1 mm.	13.4° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 16.1° in 14.9°, za 1.1° nad in 0.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 10 septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 83.65	—	gld. 83.60
Srebrna renta	84.50	—	84.55
Zlata renta	110.00	—	109.90
5% marcna renta	99.50	—	99.30
Akcije narodne banke	911.00	—	910.00
Kreditne akcije	307.50	—	305.70
London	119.40	—	119.45
Srebro	—	—	—
Napol.	9.48	—	9.48
C. kr. cekini	5.65	—	5.66
Nemške marke	58.22 1/2	—	58.27 1/2
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld. 131	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	174	—
Ogerska zlata renta 4%	99	85	—
Ogerska papirna renta 5%	94	75	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 122	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—	—
Kreditne srečke	100 gld. 181	80	—
Budolfove srečke	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	137	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	75	—

Že več nego petdeset let
preverjeni in v obče priljubljeni toaletni predmeti za

gojenje kože

kakor:

Eau de Lys de Lohse,

jedino branilo proti ogorelosti, odstrani gotovo vse nečistosti kože, kakor: rumene lise, mozolje, bakreno rudečico, naredi obraz, vrat, pleča in roke svetlo bele, daje polti zdravi, mladostni vid. V originalnih flakonih z navodilom za rabo.

Lohse-ovo lilinomlečno milo,

zaradi svoje čistote in milobe najboljšo toaletno milo, ki ohrani vsled tega, da ima mnogo tolašče v sebi, kožo gibčno in mehko.

Lohse-ov lilin poudre,

za po dnevi in zvečer, nenavadno fine in nežne kakovosti, držeč se in neviden na koži, bolj barzunast, nego vsi drugi nahajajoči se poudres, bel in roza za blondinke, rumen za brinetke.

Gustav Lohse, 46 Jäger-Strasse, Berlin,

dvorni parfumeur.

(719-1)

■ Dobivajo se v vseh prodajalnicah parfuma in galanterijskega blaga. ■

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Št. 1221.

Razpis službe

gozdnega paznika.

Mestna občina Škofja Loka vsprejme v službo gozdnega paznika z letno plačo 180 gld.

Prosilci, slovenskega jezika in pisave zmožni, naj svoje prošnje najdalje

do 1. oktobra 1889

podpisane uradu dopošljejo.

Zupanstvo Škofja Loka,

dne 1. septembra 1889.

Valentin Sušnik,
župan.

Večje posestvo

v neposredni bližini Bleda

proda se iz proste roke.

Natančneje poizvedbe v odvetniški pisarni dr. Mosché-ta v Ljubljani. (684-3)

Fine istrijske
brinjevice
prodaja (671-7)
Anton Mizzan v Pazinu (Istra).
Uzorci s ceno franko.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplavljačo sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zagarantirano. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien. Ta obliž dobiva se le v jedne veliki po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.“ (449-20)

VIZITNICE
priporoča
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Velika množina živčnih bolezni

— začeni s živčnim glavoboljem do napadovalec mrtvouda — se je od nekdanj posme-hovala zdravniške umetnosti. Še le novejšemu času gre pridobitev: da se je z rabo najpriprostejšega vseh potov, kože, prišlo na fiziologično izumbo, ki sedaj potuje po stoterih dovršenih poskusih okrog zemlje ter jako zanima znanstvene kroge in na živih bolne ljudi. Zdravilno postopanje, katero je izumil po poskušnji 50letne zdravniške prakse bivši vojaški zdravnik Roman Weissmann v Vilshofenu: **dovajati neposredno skozi kožo živčnej sistemi primerne snovi s tem, da se slednji dan je-denkrat umije glava**, ima zaznamovati tako senzacionalne uspehe, da je brošura:

Ueber Nervenkrankheiten und Schlagfluss (Hirnlähmung), Vorbeugung und Heilung,

ki jo je izdal izumitelj te zdravilne metode, izšla že v 17. izdaji. Knjiga ne obseza le občno razumljivo deklaracijo o bistvu nove terapije in z njo celo v dvomljivih slučajih doseženih uspehov, temveč tudi tej metodi posvečene znanstvene izdelke **medicinskih listov** in izjave zdravniških avtoritet, mej njimi dr. med. P. Menière, profesorja poliklinike za ženske bolezni v Parizu, Rue Rougemont 10, — blazričnega zdravnika dr. med. Steingreber v narodnej bolnici za bolne na živcih v Charentonu, — kr. sanitetnega svetnika dr. Cohu v Stettinu, — velikovojvodskega okrajnega zdravnika dr. med. Grossmann v Jöhlingenu, — dvornobolnišnega načelnega zdravnika dr. P. Forestier v Agenu, — tajnega svetnika dr. Schering, grad Gutenfels, kopelji Emske, — dr. med. Darses, načelnega zdravnika in ravnatelja galvanoterapevtskega zavoda za bolne na živcih v Parizu, Rue St. Honoré 334, — dr. med. in konzula pl. Aschenbach na Corfu, — kr. okrajnega zdravnika dr. Busbach v Cerknici, — c. kr. nadstavnega zdravnika L. vrste dr. med. Jechl na Dunaji, — dr. med. V. R. pl. Schiesl v Oseku, — dr. C. Bongavel v La Ferrière, člana osrednjega sveta za higijeno v Franciji in mnogih drugih.

Nujno se svetuje vsem onim, ki bolehalo na živcih sploh, to je na tako imenovani nervoznosti, ki se kaže v habituelnem glavobolju, migreni, navalih krvi, velike razdražljivosti, razburjenosti, ali v tem, da ne morejo spati, v občni telesni nemirnosti in nepovsečnosti, nadalje bolnim, katere je zadel mrtvoud, in torej bolehalo za njega nasledki, kakor za otrpnenjem, ali ne morejo ali pa težko govoré, težko požirajo, imajo trde zgibe, ali pa v njih vedno čutijo bolečine, ki so deloma oslabele, imajo slab spomin in ne morejo spati itd. in so že zaman iskali zdravniške pomoči ter z znanimi pomočmi, kakor so zdržnost, zdravljenje z mrzlo vodo, utiranje, elektrizovanje, galvani-zovanje, parne, šotne in morske kopeli — neso dosegli ozdravljenja in zboljšanja, nadalje onim osobam, ki se bojé mrtvouda, in imajo zato vzroka iz prikazni trajne zone, navzeta glave, glavobolja in omotice, migljanja in teme pred očmi, tiščanja pod čelom, šumerja po ušesih, gomazenja po glavi, oglušenja rok in nog, in torej vsem poprej imenovanim trem kategorijam bolnih na živcih in bledičnim in vsled tega oslabele mladim dekletom, pa tudi onim zdravim, celo mlajšim osobam, ki mnogo duševno delajo in se hočejo izogniti reakciji duševne delavnosti, da se seznanijo z imenovano knjigo, ki se franko in zastoj dobiva v lekarni Josipa Svobode v Ljubljani. (728)

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.

(710-3)

Št. 14599

(717-2)

Razglas.

V smislu §. 6. zakona z dné 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo prvotni imenik porotnikov za 1890. l. od 9. do 17. t. m. v magistratnem ekspeditu na ogled, ter da ga vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor.

Porotniškega posla so po §. 4. omenjene postavbe oproščeni:

- 1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsegar;
- 2.) udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
- 3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
- 4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih ni moči utrpjeti, za sledečo leto;
- 5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dné 5. septembra 1888.

Preselitev obrti.
Usojam si svojim častitim prejemnikom in sl. občinstvu naznanjati, da se bom dne 10. septembra s svojo
luksus-pekarijo
preselil v popolnoma novo in elegantno opravljeno prodajalnico v **Rudessechevo hišo, Stari trg št. 21.** Zahvaljujem se za dosedanje mnogobrojno izkazano mi zaupanje ter se priporočam za mnoga naročila.
Vsak dan štirikrat sveža peka; raznovrsten kruh na vago, ržen kruh, kakor tudi druge različne peke, vedno sveže pečene.
Razven tega priporočam svojo
veliko zalogo moke
raznih vrst po nizkih cenah.
V stari pekarni se bo slej kakor prej domači kruh, potice i. t. d. pekel.
S spoštovanjem
(723--2) **Jakob Zalaznik,**
pekovski mojster.